

УДК 929.65 А.Шептицький "1747"

Юліана ТАТЬЯНІНА

(Львів)

СЛОВЕСНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ГЕРБІВ У ЛАТИНОМОВНОМУ ПАНЕГІРИКУ 1747 р. НА ЧЕСТЬ АТАНАСІЯ ШЕПТИЦЬКОГО

Видатний унійний митрополит Атанасій Шептицький помер у Львові у 1746 р. Його ім'я згадується у Пом'яному Святоюрської катедри (друга пол. XVIII – перша пол. XIX ст.)¹. Серед списку “Упокой Господи души бого любивих епископовъ” навпроти дати 1746, поміщено запис “преосвященнаго Афанасія Шептицкаго метрополиту и епископа Львовскаго”². Ігор Скочилас вважає, що “архиерейство Атанасія (Шептицького, 1715–1746) стало тим “еклезіальним посередником, що поєднав попередню багатовікову православну традицію з “новою унією””³. Латиномовний панегірик 1747 р.⁴ на його честь містить детальний опис перебігу і декорацій фунеральної церемонії⁵. Його автор Мойсей Богачевський описує дощечки із зображеннями гербів споріднених з родом Шептицьких родин та подає різні цитати, які супроводжували ці зображення. Панегірист наводить дев'ятнадцять прізвищ серед яких: Барановські, Бельські, Вишпольські, Дяковські, Калиновські, Коритковські, Кунашевські, Куропатницькі, Лісовські, Літинські, Лущевські, Малинські, Мрозовицькі, Росновські, Скарбки, Турянські, Устрицькі, Четвертинські, Шумлянські.

Панегірик є унікальним джерелом, яке дозволяє провадити міждисциплінарні дослідження. У даному випадку джерело надає нам можливість доторкнутися до царини генеалогії. Метою цієї статті є віднайти інформацію про міру споріднення із вищезгаданими дев'ятнадцятьма родинами. Згадка цих прізвищ є своєрідною частиною історії роду Шептицьких.

У гербівниках Адама Косінського⁶ та Теодора Жихлінського⁷ знаходимо досить детальну інформацію про рід Шептицьких. Зокрема, наприкінці п'ятого тому “Золотої книги шляхти польської” можна ознайомитися із генеалогічною таблицею роду Шептицьких⁸. На жаль, у їхніх працях немає згадок про шляхи споріднення із Барановськими і Малинськими. Розвідки цих авторів доповнюють стаття Ігоря Смутка⁹ та певною мірою гербівники Адама Бонецького та Северина Уруського. Далі розглянемо словесні описи гербів у панегірику (подано переклад оригінального джерельного тексту виконаний автором даної статті і перевірений Ростиславом Параньком).

Про герб Літинських¹⁰: “Так Літинських стріла устромлена між місяцем і зірками з леммою: Небо підхопить його, між родинні сузір'я помістить. Овідій¹¹”. Йде мова про герб Сас¹². Єва Літинська (дочка Василія з Літині і Софії на Покуліні¹³) одружилася (цей шлюб згадують Каспер Ненецький¹⁴ та Адам Бонецький¹⁵) з Олександром-Зарахаріушем (син Олександра Шептицького і Йоанни¹⁶ або Теодозії¹⁷ Винницької). Він був стрийським войським, перемиським мечником, брав участь у сеймі 1669 р., де обстоював дотримання прав вірних східного обряду¹⁸, був також суддею каптуровим, а в 1660 р. отримав земельний наділ – с. Купновичі (в перемиській землі)¹⁹. Станіслав Шептицький, син Федора Шептицького і Маріанни Турянської, (поручник панцерний, обозний за гетьмана Госевського, відзначився у Смоленській битві 1633 р., брав участь у війнах проти шведів, король Владислав IV надав йому наділ в перемиській землі) одружився з Софією, дочкою Станіслава з Літині²⁰. Ігор Смуток відзначає, що Т. Жихлінський помилково заражовує Станіслава до синів Федора Шептицького, коли ж насправді він був сином Олександра Федоровича від шлюбу з Фенною Винницькою (яку як було вказано вище Жихлінський і Косінський називають Теодозією або Йоанною)²¹. Автор зазначає, що “він не був бездітним, а мав одну дочку на ім'я Анна, яка, у свою чергу, тричі виходила заміж: за Станіслава Копистинського (1663), Адама Літинського (1676), Яна Добжайовського (1682)”²².

Про герб родини Барановських²³: “Барановських меч посередині між двома розверненими один до одного місяцями з леммою: Що затьмарило погідні лиця? І чому бачу ці рани? Овідій²⁴”. Йде мова про герб Остоя²⁵. Жихлінський та Косінський не згадують споріднення з цією родиною. Прикметно, що деякі генеалогічні ресурси вказують, що матір'ю Барбари Вишпольської (див. про

герб Четвертинських, згідно Т. Жихлінському її матір'ю була представниця Четвертинських) була Софія Барановська²⁶.

Про герб родини Вишпольських²⁷: “Вишпольських місяці і зірки з леммою: Никне сузір'їв краса. Сенека²⁸”. Його зображення можна переглянути у гербівнику Несецького²⁹. Барbara Вишпольська одружилася з Олександром Шептицьким, одним із синів Олександра-Захаріуша і Єви Літинської, мечником белзьким з 1669 р.³⁰, який підписав елекцію короля Августа II³¹. Саме у їхньому подружжі народився Атанасій-Антоній у 1686 р.

Про герб родини Дяковських³²: “Літера Дяковських, яка посередині несе хрест з леммою: Мій хрест на грудях прибитий. Григорій Богослов”. Адам Бонецький описує цей герб наступним чином “w polu czerwonem cztery trąbki myśliwskie czarne, z nawiązaniami złotemi, na krzyż złożone; w szczycie hełmu trzy pióra strusie”³³. Семуель Дяковський (син Семена Дяковського, ротмістра панцерного і княжни Воронецької) одружився з донькою Олександра-Захаріуша і Єви Літинської Катериною³⁴.

Про герб родини Бельських³⁵: “Бельських три списи з леммою: Рани від стількох списів не довершили однієї смерті. Лукан³⁶”. Йде мова про герб Єліта³⁷. Богуслав Бельський (згадки про нього присутні також у Каспера Несецького³⁸ та Северина Уруського³⁹) одружився з Анною Шептицькою, дочкою Барбари Вишпольської і Олександра Шептицького⁴⁰. Несецький повідомляє, що Богуслав був сином Семуеля (син Яна Бельського з Лублінського воєводства і Катерини Любенецької) чесника холмського і Розалії Канської⁴¹. Адам Бонецький повідомляє, що він був скарбником лівонським (1724 р.), старостою рапшистинським, з 1736 р. підчаший, а з 1738 хорунжий львівський⁴².

Про герб родини Турянських⁴³: “Стріла, місяць і зірки Турянських з леммою: Обізнані з долею зорі. Манілій”⁴⁴. Йде мова про Сас⁴⁵. З родини Турянських: Маріанна, яка одружилася з Федором⁴⁶ і Маріанна, яка одружилася з Юрієм⁴⁷ Шептицьким. Як вказує І. Смуток дружина Федора була “єдиною дочкою Яцька Турянського Іршовича (1585), належав до відгалуження Турянських, котрі, окрім дідичних маєтків у сс. Турйому і Топільниці, володіли так званою “Головачовською” часткою у с. Угерці, придбаною ще на початку XVI ст.”⁴⁸. Дружиною Юрія стала “дочка Василя Бандрівського (1599), яка доводилася внучкою Андрію Турянському Бутчичу й успадкувала від нього маєтності”⁴⁹. Їхній третій брат Сенько також одружився на представниці цього роду – Фенні, дочці Андрія Турянського Лоя (1592)⁵⁰.

Про герб родини Скарбків⁵¹: “Абданк Скарбків з леммою: У нашому листі залишається дописати: прощавай. Овідій”⁵². Абданк⁵³. Дочка Анни Шептицької і Богуслава Бельського, Елеонора одружилася з Олександром Скарбком⁵⁴.

Про герб Лущевських⁵⁵: “Пов’язка Лущевських з леммою: Охоплений вічною сув’яззю. Лукан”. Наленч⁵⁶. Констанція Лущевська старостина жидачівська, дочка Барбари Вишпольської і Олександра Шептицького⁵⁷.

Про герб Устрицьких⁵⁸: “Меч Устрицьких, пронизаний стрілою з леммою: всі стріли у мене увіткнула твоя правиця. Григорій Назіанін”. Пржестржал⁵⁹. Маріанна Шептицька (дочка Олександра Шептицького і Барбари Вишпольської) одружилася з Устрицьким каштеляном львівським⁶⁰.

Про герб Кунашевських⁶¹: “Прапор Кунашевських з леммою: У кожному поході ніс знамена. Силій”⁶². Радван⁶³. З родини Кунашевських: Текла Шептицька одружилася з Норбертом Кунашевським⁶⁴, який помер у 1840 р. і мав від Текли шістьох дітей⁶⁵.

Про герб Малінських⁶⁶: “Вузол і лілія Малінських з леммою: Сплітив корону із квіту. Сарбевський”⁶⁷. П’ятиріг⁶⁸.

Про герб родини Лісовських⁶⁹: “Меч Лісовських з леммою: Мечем відкриває груди. Верглій”⁷⁰. Новина⁷¹. Олександр Шептицький (внук Федора Шептицького) одружився з Маріанною Лісовською⁷². Дочка Теодора Шептицького і Анастасії Мазаракі Барбара одружилася з Домініком Лісовським⁷³, ловчим жидачівським⁷⁴.

Про герб Коритковських⁷⁵: “Спис Коритковських з леммою: Рани завдані моєю зброяєю. Овідій”⁷⁶. Єліта⁷⁷. Теодор Шептицький (народжений у 1657 р., чесник трембовельський, товариш панцерний, поранений під Віднем у 1683 р.) від дружини Анастасії Мазаракі мав дочку Анну, яка одружилася з Францішком Коритко⁷⁸ (чесником мельницьким)⁷⁹ у 1725 р.⁸⁰ Цікаво, що Косінський⁸¹ вважає, що

Теодор внук Юрія Шептицького, а Жихлінський⁸² називає його сином Олександра-Захаріуша і Єви Літинської.

Про герб родини Росновських⁸³: “Півперстень Росновських зі стрілою і леммою: Перстень через відміряний шлях – у руки Лахесіс. Сарбевський”. Огоньчик⁸⁴. З родини Росновських: Олександр (стольник трембовельський), другий чоловік Катерини (доночки Олександра-Захаріуша і Єви Літинської)⁸⁵.

Про герб Четвертинських⁸⁶: “Отож був вершник Четвертинських з епіграфом: Примандрував до Богів. Сенека”⁸⁷. Погонь Руська⁸⁸. За твердженням Т. Жихлінського матір’ю Барбари Вишпольської була княжна Четвертинська⁸⁹.

Про герб родини Куропатницьких⁹⁰: “Дерево Куропатницьких з воздвиженим вгорі хрестом і з епіграфом: Зберігав священні плоди на дереві. Вергілій”⁹¹. Нечуя⁹². З родини Куропатницьких: Бригітта (дочка Єроніма Куропатницького, київського каштеляна і Йоанни Сокольницької⁹³), київська каштелянка, одружилася з Казимиром Шептицьким⁹⁴, скарбником гостинським з 1697 р.⁹⁵

Про герб Мрозовицьких⁹⁶: “Серп Мрозовицьких з хрестом і епіграмою: Отак мені – Бог, озброєний серпом. Тібуул”⁹⁷. Прус III⁹⁸. Син Євстахія-Станіслава⁹⁹ і Анни Крушинської Францішек (внук Олександра-Захаріуша і Єви Літинської) одружився з Барборою Кросновською. Барбара була дочкою Констанції Мрозовицької (її згадує також К. Несецький¹⁰⁰), подстолянки галицької¹⁰¹.

Про герб Калиновських¹⁰²: “Стріла Калиновських розколена посередині, яка кінцями торкається зірок з епіграфом: Дістав високі зірки. Марціал”¹⁰³. Калинова¹⁰⁴. Станіслав Шептицький (1788–1831, майор і кавалер орденів, отримав хрест кавалерійський, брав участь у битві під Смоленськом в часі Наполеонівських війн, потрапив у полон до росіян¹⁰⁵) одружився з представницею родини Калиновських¹⁰⁶.

Про герб Шумлянських¹⁰⁷: “Сльози рікою стікають на груди. Овідій”¹⁰⁸. Корчак¹⁰⁹. Дочка Францішека стольника львівського (помер у 1790 р. у віці 95 років) і Барбари Кросновської Малгожата одружилася з Василем Шумлянським¹¹⁰.

На основі даних зібраних у гербівниках вдалося відтворити зв’язки роду Шептицьких із згаданими у панегірику родинами (окрім двох: Барановських і Малинських). Частково інформація повторюється від одного гербівника до іншого. Проте, часом трапляється невідповідність інформації між ними і плутанина імен. Слід відзначити потребу появи таких архівних розвідок, які подібні до згаданої вище статті авторства І. Смутка. Очевидною є перспектива доповнення запропонованої розвідки про зв’язок Шептицьких з іншими родинами.

Примітки:

¹ Скочиляс І. Галицька (Львівська) єпархія XII–XVIII століть: організаційна структура та правовий статус. – Львів, 2010. – С. 188.

² Архів Юго-Западної Россії, издаваемый комиссиєю для разбора древнихъ актовъ, состоящей при Киевскомъ, Подольскомъ и Волынскомъ Генераль-Губернаторъ. – К., 1904. – Ч. 1. – Т. 12. – С. 481.

³ Скочиляс І. Галицька (Львівська) єпархія XII–XVIII століть... – С. 682.

⁴ Via aeternitatis per januam mortis patefacta aviatae soleae pie defuncti illustrissimi excellentissimi reverendissimi domini, D. Athanasii in Szeptyce Szeptycki Dei, & Saae Sedis Apostolicae Gratia archi-episcopi Kijowiensis, metropolitae totius Russiae, episcope Leopoliensis, Haliciensis, Kameneicensis, & c. abbatis Kijowo-Peczariensis, Uniowiensis, & c. eundem ad finem ultimum cum funebri pompa deducens Leopoli, anno 1747. Die 19 Januarii // Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника. Відділ рідкісної книги. – Ст. 33352.

⁵ Див.: Татьяніна Ю. Українська фунеральна традиція середини XVIII ст. (латиномовний панегірик 1747 р. на честь київського митрополита Атанасія Шептицького) // Історія релігій в Україні: науковий щорічник / Упоряд. О. Киричук, М. Омельчук, І. Орлович. – Львів, 2013. – Книга I: історія. – С. 220–229.

⁶ Kosiński A. Przewodnik Heraldyczny. Monografie kilkudziesięciu znakomitszych rodzin, spis rodzin senatorskich i tytuły honorowe posiadających. – Kraków, 1877. – S. 605–617.

⁷ Żychliński T. Złota księga szlachty polskiej. – Poznań, 1879. – Rocznik I. – S. 305–316.

⁸ Ibid. – Poznań, 1883. – Rocznik V. – 491 s. (в додатках вміщено генеалогічну таблицю роду Шептицьких).

⁹ Смуток І. Родовід Шептицьких за матеріалами перемишльських гродських і земських актів XVI – першої половини XVIII століття // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність: Збірник наукових праць – Львів, 2011 – Вип. 20. – С. 592–602.

- ¹⁰ Via aeternitatis per januam mortis... – Ст. 33352. – Арк. 10 зв.
- ¹¹ Публій Овідій Назон Метаморфози / Перекл. з лат. А. Содомори. – К., 1985. – С. 279.
- ¹² Brzezina-Winiarski A. Herby Rzeczypospolitej. – Przemyśl, 2008. – S. 83.
- ¹³ Żychliński T. Złota księga szlachty polskiej. – Rocznik I. – S. 307.
- ¹⁴ Ibid. – S. 620.
- ¹⁵ Boniecki A. Herbarz polski. – Warszawa, 1911. – Część I: Wiadomości histotyczno-genealogiczne o rodach szlacheckich. – T. XIV. – S. 393.
- ¹⁶ Kosiński A. Przewodnik Heraldyczny... – S. 609.
- ¹⁷ Żychliński T. Złota księga szlachty polskiej. – Rocznik I. – S. 307.
- ¹⁸ Kosiński A. Przewodnik Heraldyczny... – S. 609.
- ¹⁹ Żychliński T. Złota księga szlachty polskiej. – Rocznik I. – 307.
- ²⁰ Kosiński A. Przewodnik Heraldyczny... – S. 608.
- ²¹ Смуток І. Родовід Шептицьких... – С. 599.
- ²² Там само.
- ²³ Via aeternitatis per januam mortis... – Арк. 10 зв.
- ²⁴ Вергелій Публій Манон Енеїда / З лат. перекл. М. Білик. – Київ, 1972. – С. 49.
- ²⁵ Brzezina-Winiarski A. Herby Rzeczypospolitej... – S. 69.
- ²⁶ Див. тут: Електронний режим доступу [<http://genealogia.grocholski.pl/gd/szukaj.php?string=Lity%C5%84ska&szukaj=S+Z+U+K+A+J>].
- ²⁷ Via aeternitatis per januam mortis... – Арк. 10 зв.
- ²⁸ Сенека Медея, 95. – Електронний режим доступу [<http://www.thelatinlibrary.com/sen/sen.medea.shtml>].
- ²⁹ Niesiecki K. Herbarz polski Kaspra Niesieckiego powiększony dodatkami z późniejszych autorów, rękopismów, dowodów urzędowych. – Lipsk, 1845. – T. X. – S. 464.
- ³⁰ Kosiński A. Przewodnik Heraldyczny... – S. 610.
- ³¹ Żychliński T. Złota księga szlachty polskiej. – Rocznik I. – S. 308.
- ³² Via aeternitatis per januam mortis... – Арк. 10 зв.
- ³³ Boniecki A. Herbarz polski... – 1902. – T. V. – S. 123.
- ³⁴ Kosiński A. Przewodnik Heraldyczny... – S. 609.
- ³⁵ Via aeternitatis per januam mortis... – Арк. 10 зв.
- ³⁶ Лукан Фарсалія, 6, 213. – Електронний режим доступу [<http://www.thelatinlibrary.com/lucan/lucan6.shtml>].
- ³⁷ Brzezina-Winiarski A. Herby Rzeczypospolitej... – S. 45.
- ³⁸ Niesiecki K. Herbarz polski Kaspra Niesieckiego... – 1839. – T. II. – S. 147; 1841. – T. VIII. – S. 620.
- ³⁹ Родзина. Herbarz szlachty polskiej / Opr. przez S. hr. Uruskiego przy współudziale A. A. Kosińskiego, wykończony i uzupełniony przez A. Włodarskiego. – Warszawa, 1904. – T. I. – S. 189.
- ⁴⁰ Kosiński A. Przewodnik Heraldyczny... – S. 610.
- ⁴¹ Niesiecki K. Herbarz polski Kaspra Niesieckiego... – 1839. – T. II. – S. 147.
- ⁴² Boniecki A. Herbarz polski... – 1899. – T. I. – S. 236.
- ⁴³ Via aeternitatis per januam mortis... – Арк. 10 зв.
- ⁴⁴ Манілій Астрономіка 1, 1–2. – Електронний режим доступу [<http://www.thelatinlibrary.com/manilius1.html>].
- ⁴⁵ Brzezina-Winiarski A. Herby Rzeczypospolitej... – S. 83.
- ⁴⁶ Kosiński A. Przewodnik Heraldyczny... – S. 607.
- ⁴⁷ Ibid. – S. 613.
- ⁴⁸ Смуток І. Родовід Шептицьких... – С. 597.
- ⁴⁹ Там само. – С. 598.
- ⁵⁰ Там само. – С. 597.
- ⁵¹ Via aeternitatis per januam mortis... – Арк. 10 зв.
- ⁵² Овідій Героїди 21, 250. – Електронний режим доступу [<http://www.thelatinlibrary.com/ovid/ovid.her21.shtml>].
- ⁵³ Brzezina-Winiarski A. Herby Rzeczypospolitej... – S. 194.
- ⁵⁴ Żychliński T. Złota księga szlachty polskiej... – Rocznik I. – S. 308.
- ⁵⁵ Via aeternitatis per januam mortis... – Арк. 10 зв.
- ⁵⁶ Brzezina-Winiarski A. Herby Rzeczypospolitej... – S. 65.
- ⁵⁷ Kosiński A. Przewodnik Heraldyczny... – S. 610.
- ⁵⁸ Via aeternitatis per januam mortis... – Арк. 10 зв.
- ⁵⁹ Brzezina-Winiarski A. Herby Rzeczypospolitej... – S. 76.
- ⁶⁰ Kosiński A. Przewodnik Heraldyczny... – S. 610.
- ⁶¹ Via aeternitatis per januam mortis... – Арк. 10 зв.

- ⁶² *Tiberius Catius Asconius Silius Italicus Sili Italici Punica* / Ed. by J. Delz. – Boston, 1987. – S. 354.
- ⁶³ *Brzezina-Winiarski A. Herby Rzeczypospolitej...* – S. 78.
- ⁶⁴ *Kosiński A. Przewodnik Heraldyczny...* – S. 613.
- ⁶⁵ *Boniecki A. Herbarz polski...* – 1909. – T. XIII. – S. 171.
- ⁶⁶ *Via aeternitatis per januam mortis...* – Арк. 10 зв.
- ⁶⁷ *Sarbievius Matthias Casimirus Poemata omnia / Bibliotheca scriptorum ac poetarum latinorum recentioris aetatis selecta* / Red. F. T. Friedemann. – Lipsiae, 1840. – S. 162.
- ⁶⁸ *Brzezina-Winiarski A. Herby Rzeczypospolitej...* – S. 71.
- ⁶⁹ *Via aeternitatis per januam mortis...* – Арк. 10 зв.
- ⁷⁰ *Вергелій Публій Манон Енеїда.* – С. 230.
- ⁷¹ *Brzezina-Winiarski A. Herby Rzeczypospolitej...* – S. 66.
- ⁷² *Kosiński A. Przewodnik Heraldyczny...* – S. 607.
- ⁷³ *Niesiecki K. Herbarz polski Kaspra Niesieckiego...* – 1841. – T. VI. – S. 136.
- ⁷⁴ *Kosiński A. Przewodnik Heraldyczny...* – S. 613.
- ⁷⁵ *Via aeternitatis per januam mortis...* – Арк. 11.
- ⁷⁶ *Овідій Героїд 2, 48.* – Електронний режим доступу [<http://www.thelatinlibrary.com/ovid/ovid.her2.shtml>].
- ⁷⁷ *Brzezina-Winiarski A. Herby Rzeczypospolitej...* – S. 45.
- ⁷⁸ *Rodzina. Herbarz szlachty polskiej...* – 1841. – T. VII – S. 240.
- ⁷⁹ *Kosiński A. Przewodnik Heraldyczny...* – S. 613.
- ⁸⁰ *Boniecki A. Herbarz polski...* – 1907. – T. XI. – S. 206.
- ⁸¹ *Kosiński A. Przewodnik Heraldyczny...* – S. 613.
- ⁸² *Żychliński T. Złota księga szlachty polskiej.* – Rocznik I. – S. 308.
- ⁸³ *Via aeternitatis per januam mortis...* – Арк. 11.
- ⁸⁴ *Brzezina-Winiarski A. Herby Rzeczypospolitej...* – S. 67.
- ⁸⁵ *Kosiński A. Przewodnik Heraldyczny...* – S. 609.
- ⁸⁶ *Via aeternitatis per januam mortis...* – Арк. 11.
- ⁸⁷ *Сенека Геркулес, 1943.* – Електронний режим доступу [http://pot-pourri.fltr.ucl.ac.be/files/aclassftp/TEXTES/Seneca/sen_hercul_oeta.txt].
- ⁸⁸ *Brzezina-Winiarski A. Herby Rzeczypospolitej.* – S. 73.
- ⁸⁹ *Żychliński T. Złota księga szlachty polskiej.* – Rocznik I. – S. 308.
- ⁹⁰ *Via aeternitatis per januam mortis...* – Арк. 11.
- ⁹¹ *Вергелій Публій Манон Енеїда...* – С. 96.
- ⁹² *Brzezina-Winiarski A. Herby Rzeczypospolitej...* – S. 65.
- ⁹³ *Żychliński T. Złota księga szlachty polskiej.* – Rocznik I... – S. 307.
- ⁹⁴ *Rodzina. Herbarz szlachty polskiej...* – 1841. – T. VIII. – S. 224.
- ⁹⁵ *Kosiński A. Przewodnik Heraldyczny...* – S. 608.
- ⁹⁶ *Via aeternitatis per januam mortis...* – Арк. 11.
- ⁹⁷ *Тібул Елегії 1, 4, 8.* – Електронний режим доступу [<http://www.thelatinlibrary.com/tibullus1.html>].
- ⁹⁸ *Brzezina-Winiarski A. Herby Rzeczypospolitej...* – S. 76.
- ⁹⁹ О. Вінниченко подає інформацію про заповіт Євстахія-Станіслава та уривки з нього. Див.: *Вінниченко О. В. Шляхетські заповіти в реляційних книгах Львівського та Перемишльського гродських судів першої половини XVIII століття як історичне джерело: Дис. ... канд. ист. наук.* – Львів, 2009.
- ¹⁰⁰ *Niesiecki K. Herbarz polski Kaspra Niesieckiego...* – 1841 – T. VI. – S. 490; *Rodzina. Herbarz szlachty polskiej...* – 1914. – T. XI. – S. 331.
- ¹⁰¹ *Żychliński T. Złota księga szlachty polskiej.* – Rocznik I. – S. 310.
- ¹⁰² *Via aeternitatis per januam mortis...* – Арк. 11.
- ¹⁰³ *Марциал Епіграми 9, 61, 10.* – Електронний режим доступу [<http://www.thelatinlibrary.com/martial/mart9.shtml>].
- ¹⁰⁴ *Brzezina-Winiarski A. Herby Rzeczypospolitej...* – S. 46.
- ¹⁰⁵ *Żychliński T. Złota księga szlachty polskiej.* – Rocznik I. – S. 312.
- ¹⁰⁶ *Ibid.* – Rocznik V. – Dodatek.
- ¹⁰⁷ *Via aeternitatis per januam mortis...* – Арк. 11.
- ¹⁰⁸ *Овідій Героїд 8, 62.* – Електронний режим доступу [<http://www.thelatinlibrary.com/ovid/ovid.her8.shtml>].
- ¹⁰⁹ *Brzezina-Winiarski A. Herby Rzeczypospolitej...* – S. 50.
- ¹¹⁰ *Kosiński A. Przewodnik Heraldyczny...* – S. 611.

* * *

Юліана Татяніна (Львів): *Словесна репрезентація гербів у латиномовному панегірику 1747 р. на честь Атанасія Шептицького*

На основі даних з різних гербовників подано інформацію про укладені шлюби між представниками дев'ятнадцяти родин, згаданими у латиномовному панегірику, і родом Шептицьких, та ідентифіковано герби цих родин.

Ключові слова: герб, панегірик, Атанасій Шептицький.

* * *

Yuliana Tatyana (Lviv): The Verbal Representation of Coat of Arms in the Latin Panegyric written in 1747 and dedicated to Athanasiy Sheptytskyi

In this article was given an information based on data from various armorial works about marriages between representatives of the nineteen families, mentioned in the Latin panegyric, and Sheptytskyis family, and were identified coats of arms of these families.

Key words: coat of arms, panegyric, Athanasiy Sheptytskyi.